

แคว้นปาริชาต

เอกสารเพื่อการประชาสัมพันธ์ภายในมหาวิทยาลัยทักษิณ

ปีที่ 5 ฉบับที่ 09
Y 5 V 09

ประจำวันที 1 มีนาคม 2543

มหาวิทยาลัยทักษิณ ร่วมกับสำนักงานปฏิรูปวิชาชีพครู (สปค.) คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สกศ.) จัดประชุมสัมมนาเพื่อรับฟัง ความคิดเห็น เรื่องใบอนุญาตประกอบวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และบุคลากรทางการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ ร่วมกับสำนักงานปฏิรูปวิชาชีพครู (สปค.)
คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สกศ.) จัดประชุมสัมมนาเรื่อง ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา
ผู้บริหารการศึกษาและบุคลากรทางการศึกษา ในวันที่ 13 มีนาคม 2543 เวลา 08.30 - 16.30 น.
ณ โรงแรมกรีนเว็ลด์พาเลซ อ.เมือง จ.สงขลา

รองศาสตราจารย์ พงศิพงษ์ เล็กศิริรัตน์ คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ เปิดเผยว่า ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
พ.ศ. 2542 หมวด 7 ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา มาตรา 53 ได้กำหนดให้องค์กรวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา
ผู้บริหารการศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาอื่นทั้งของรัฐและเอกชน ต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์ และ
วิธีการในการออกและเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ

เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ สกศ. จึงได้ดำเนินการให้มีกาวิจัยเอกสาร
เรื่องการจัดระบบใบอนุญาตประกอบวิชาชีพผู้บริหาร โดยจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นขึ้นที่กรุงเทพฯ และนำข้อคิดเห็นจาก
การประชุมมาจัดทำสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวกับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา
และบุคลากรทางการศึกษาอื่น บัดนี้ได้จัดทำสาระสำคัญดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว สกศ. ร่วมกับคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ
ซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาที่มีประสบการณ์สอนด้านศึกษาศาสตร์ ผลิตรายการที่มีคุณภาพในภาคใต้ ดำเนินการจัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็น
เพื่อให้ร่างพระราชบัญญัติในส่วนเกี่ยวกับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ มีความสมบูรณ์ชัดเจนมากขึ้น โดยได้รับเกียรติจากวิทยากร
ผู้ทรงคุณวุฒิ ศ. ดร. สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยปฏิบัติการเพื่อพัฒนาการศึกษาและทรัพยากรมนุษย์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นผู้นำเสนอร่างดังกล่าว

มหาวิทยาลัยทักษิณขอเชิญชวนครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา บุคลากรทางการศึกษาและผู้สนใจทั่วไป
เข้าประชุมสัมมนา ในวันที่ 13 มีนาคม 2543 ระหว่างเวลา 08.30-16.30 น. ณ โรงแรมกรีนเว็ลด์พาเลซ อ.เมือง
จ. สงขลา ผู้สนใจสามารถติดต่อแจ้งความประสงค์และสำรองที่นั่งได้ที่สำนักงาน เลขานุการคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยทักษิณ ภายในวันที่ 7 มีนาคม 2543 หรือสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมทางโทรศัพท์ได้ที่หมายเลข 443981 หรือ
443992-3 โทร.ภายใน 301 ในวันและเวลาราชการ (ผู้เข้าสัมมนาไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใดๆทั้งสิ้น)

"ถิ่นรักทักษิณ" รวบรวมวิทยุที่สร้างสรรค์เพื่อการศึกษาให้กับพี่น้องชาวไทย

4 มีนาคม 43

ขอเชิญรับฟังประเด็นพิเศษ..

ขอเชิญชวนเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา

ทางคลื่นวิทยุชุมชน สวท.สงขลา FM 90.5 MHz ตั้งแต่เวลา 08:10-09:00 น.

(ขอสงวนความคิดเห็น เสนอแนะขอสงวนลิขสิทธิ์ไว้กับ งานประชาสัมพันธ์ สำนักงานอธิการบดี โทร. 2208-9)

ขอแสดงความเสียใจ

ตามที่บิดาของนางสาวรัตติกาล ชนะสิทธิ์ ข้าราชการ
สังกัดสำนักงานอธิการบดี ได้ถึงแก่กรรมเมื่อวันที่ 16
กุมภาพันธ์ ที่ผ่านมา เจ้าภาพตั้งศพบำเพ็ญกุศล ณ วัดตะโหนด
อ.ตะโหนด จ.พัทลุง รายละเอียดดังนี้

1. มหาวิทยาลัยเป็นเจ้าภาพสวดพระอภิธรรมศพ ในวันที่
พฤหัสบดีที่ 9 มีนาคม 2543 รถออกจากริมสระน้ำ เวลา
17.00 น.

2. มหาวิทยาลัยไปร่วมพิธีฌาปนกิจศพ ณ ฌาปนสถาน
วัดตะโหนด ในวันเสาร์ที่ 11 มีนาคม 2543 เวลา 15.00 น.
รถออกจากริมสระน้ำเวลา 13.00 น.

ผู้ที่ประสงค์จะไปร่วมงานศพ โปรดแจ้งรายชื่อได้ที่
กลุ่มงานวิเทศสัมพันธ์และประชาสัมพันธ์ ภายในวันพุธที่ 8
มีนาคม 2543 เวลา 11.00 น. โทร.ภายใน 2205, 2208 - 9

รับสมัครเยาวชน

เข้าร่วมโครงการเรือเยาวชนเอเชียอาคเนย์

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสาน
งานเยาวชนแห่งชาติ (สยช.) สำนักงานนายกรัฐมนตรี
จะรับสมัครเยาวชนไทยเพื่อคัดเลือกเข้าร่วมโครง
การเรือเยาวชนเอเชียอาคเนย์ ประจำปี 2543

โครงการเรือเยาวชนเอเชียอาคเนย์ เป็นโครง
การตามข้อตกลงร่วมกันระหว่างรัฐบาลญี่ปุ่นกับ
ประเทศในเอเชียอาคเนย์ ประกอบด้วย อินโดนีเซีย
มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย บรูไน เวียดนาม
กัมพูชา ลาว และพม่า เรือเยาวชนเอเชียอาคเนย์
จะนำคณะเยาวชนจากกลุ่มประเทศอาเซียน
ประเทศละ 33 คน ร่วมเดินทางไปกับเรือ โดยมีจุด
เริ่มต้นของการเดินทางตามที่รัฐบาลญี่ปุ่นกำหนด
เรือจะเดินทางจอดแวะ ณ ประเทศต่าง ๆ ที่เข้าร่วม
โครงการ และมีจุดหมายปลายทางที่ประเทศญี่ปุ่น
ระยะเวลาระหว่างเดือนตุลาคม - พฤศจิกายนของทุกปี

ผู้สนใจติดต่อขอรับใบสมัครได้ตั้งแต่บัดนี้ถึง
วันที่ 21 เมษายน 2543 ณ กองวิเทศสัมพันธ์
สยช. เลขที่ 618/1 ถ.นิคมมักกะสัน เขตราชเทวี
กรุงเทพฯ 10400 โทร. 6516532 ติดต่อขอราย
ละเอียดเพิ่มเติมได้กลุ่มงานวิเทศสัมพันธ์และประชา
สัมพันธ์ ชั้น 2 ห้อง C203 สำนักงานอธิการบดี

โครงการเพิ่มพูนทักษะ

การฟัง การพูดภาษาอังกฤษแก่บุคลากร ครั้งที่ 3

ฝ่ายบริการวิชาการร่วมกับกลุ่มงานบุคคล
มหาวิทยาลัยทักษิณ จัดโครงการเพิ่มพูนทักษะการฟัง-
การพูดภาษาอังกฤษแก่บุคลากร ครั้งที่ 3 ระหว่าง
วันที่ 7 - 11 มีนาคม 2543 เวลา 08.30 - 15.00 น.
ณ ชั้น 5 สำนักหอสมุด โดยแบ่งกลุ่มเป้าหมายเป็น
2 กลุ่ม คือ

1. อาจารย์ ผู้ช่วยอธิการบดี และรองคณบดี-
ฝ่ายวิชาการ
2. หัวหน้ากลุ่มงาน และหัวหน้าฝ่าย เลขานุการ
คณะ/สถาบัน/สำนัก และบุคลากร

ผลการประกวดภาพวาด ภาพถ่าย เล่นน้ำสงขลา

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ทักษิณ ได้จัดประกวดภาพวาดและภาพถ่าย "เล่นน้ำสงขลา"
เมื่อเดือนธันวาคม ที่ผ่านมา

ผลการประกวดภาพถ่าย

- รางวัลชนะเลิศ "เล่นน้ำรอยยิ้ม...ถิ่นสงขลา" โดย
นายพรหมวิหาร บำรุงถิ่น (มหาวิทยาลัยทักษิณ)
- รางวัลรองชนะเลิศ อันดับ 1 "พระพุทธรูปหัตถมงคล"
นายบัณฑิต อาศา (มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์)
- รางวัลรองชนะเลิศ อันดับ 2 "น้ำเสียง"
นายธนีสร์ ญาณไพศาล (มหาวิทยาลัยทักษิณ)

ผลการประกวดภาพวาด

- รางวัลชนะเลิศ นายวิจิตร จิตตนา (มหาวิทยาลัย
ทักษิณ)
- รางวัลรองชนะเลิศ อันดับ 1 นายวจน สิทธิฤทธิ์
(มหาวิทยาลัยทักษิณ)
- รางวัลรองชนะเลิศ อันดับ 2 นางสาวธัญญา
ศรีสวัสดิ์ (มหาวิทยาลัยทักษิณ)

ขอเชิญผู้สนใจเข้าชมนิทรรศการได้ที่ ชั้น 1
สำนักหอสมุด ม.ทักษิณ ตั้งแต่บัดนี้ถึงวันที่ 7 มีนาคม 43

ติดตามข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับระบบการศึกษาของฝรั่งเศส ได้ที่
WWW.educnet.education.fr หรือ WWW.education.gouv.fr

วิกฤตมหาวิทยาลัย ปี 2000

ปี ค.ศ.2000 หรือ พ.ศ.2543 จะเป็นวิกฤตความขัดแย้งทางการศึกษาของชนชั้นนำ ในสังคมที่อยู่ตามมหาวิทยาลัย เพราะเป็นปีที่ใกล้ถึงวันดีเดย์ (1 ตุลาคม 2544 ตามปีงบประมาณไทย)

การชี้แจงวิสัยทัศน์มหาวิทยาลัยให้ออกนอกระบบราชการหรือชื่อทางการว่า "มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ" ตามใบบอกในเงื่อนไขของหนังสือแสดงเจตจำนงที่รัฐบาลทำไว้กับ IMF ธนาคารพัฒนาเอเชีย (ADB) นโยบายของรัฐบาลเอง และกลุ่มผู้บริหารมหาวิทยาลัย

เหตุผลสำคัญของการออกนอกระบบ มี 3 ข้อเท่านั้นเอง คือเพื่อความเป็นอิสระในการบริหารบุคคล การเงิน และวิชาการ โดยต้องการแก้ปัญหาความไร้ประสิทธิภาพของความเป็นข้าราชการ เข้าขามเอ็นซาม เต็มไปด้วยระบบระเบียบชั้นตอนที่ไม่เอื้อต่อความเป็นเลิศทางวิชาการ

ความจริงแล้ว มหาวิทยาลัยได้หลงตัวเองในเรื่องความเป็นเลิศทางวิชาการมานาน แม้นิสิตธรรมใหม่ทุกมหาวิทยาลัยก็ยังคงกำหนดวิสัยทัศน์ในเรื่องนี้ไว้ แต่ถ้าสังเกตตามมหาวิทยาลัยว่า

- ใครบ้างที่มีองค์ความรู้และประสบการณ์เรื่องประชาธิปไตยจริง

คำตอบ คือ "จ๊กแล้ว..."

- ใครบ้างในมหาวิทยาลัยที่มีองค์ความรู้และเสนอทางออกให้กับรัฐบาลได้ในเรื่องมือ ปัญหาหนี้สิน ปัญหาหนี้สาธารณะ ปัญหาอ้อยและน้ำตาล ปัญหาป่า-ที่ดิน ปัญหาหน้าพองหน้าซ้ำซาก ศึกษาทำแผนแก้ไขหมดเงินไปหลาย 100 ล้านบาท แก้อะไรได้บ้าง ฯลฯ

คำตอบ คือ "จ๊กแล้ว..."

- ใครบ้างในมหาวิทยาลัยที่มีความเป็นเลิศในการทำให้การเลือกตั้งทุกระดับมีความบริสุทธิ์ ยุติธรรมและโปร่งใส

คำตอบ คือ "จ๊กแล้ว..."

มหาวิทยาลัยมีแต่ความเป็นเลิศทางวิชาการเฉพาะด้านที่ไม่แก้ปัญหาคอขวด ของสังคม ทุกมหาวิทยาลัยของมหาสารคามอาจมีไม่ต่ำกว่า 10 คน มีรองศาสตราจารย์อีกไม่ต่ำกว่า 50 คน และมีคณาจารย์ไม่ต่ำกว่า 100 คน

แต่ไม่มีองค์ความรู้ และคำตอบให้กับวิกฤตของชาติแม้วิกฤตด้านการศึกษาเองก็ขัดแย้ง สับสน และขาดความชัดเจน

ความอิสระด้านการบริหารบุคคล ถูกแปรรูปในลักษณะเปลี่ยนแปลงจากข้าราชการเป็นพนักงาน มีระบบประเมินผลทุกปี มีสภามหาวิทยาลัยมีอำนาจสูงสุด เหตุผลในการเปลี่ยนแปลงเชื่อว่าจะทำให้ภาพข้าราชการที่เข้าขามเอ็นซาม ได้ 1 ชั้นทุกปีทำงานน้อยเอาเปรียบประชาชนหมดไป โดยสามารถประเมินผลให้เลิกจ้างหรือลดเงินเดือนได้

ประเด็นนี้จึงสร้างความหวั่นไหวให้กับข้าราชการสาย ก สาย ข สาย ค ได้มาก เพราะภายใต้บริษัทโครงสร้างและวัฒนธรรมความเป็นจริงของคนไทย เราพบว่าทุกมหาวิทยาลัยมีการใช้สันสายในการรับคนเข้าเป็นอาจารย์ข้าราชการ มีการระบุ

....ต่อไปมหาวิทยาลัยต้องชูชกนักรการเมืองในการของบประมาณในแต่ละปีมากขึ้น ทำให้มหาวิทยาลัยมีโอกาสตกเป็นทาสของนักรการเมือง เพราะต้องฟังฟังการของบประมาณไปโดยปริยาย....

คนไว้ก่อนรับสมัครแล้วทั้งลูกอาจารย์ ทั้งญาติ อธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี หัวหน้าภาค พอได้เป็นแล้วไม่ทำงาน ทำงานไม่มีประสิทธิภาพ จะประเมินให้ออกก็ทำไม่ได้คิด

เส้นสายผู้หลักผู้ใหญ่เต็มไปหมด ระบบใหม่ถ้าไม่มีเส้นสายก็คาดได้ว่าจะมีการวิ่งเต้นทั้งในบ้านและร้านอาหารกันวันไปหมด เหล่าเมย์เบอร์ของวุ่นและเงินทองคงต้องใช้จ่ายกันเพียบ

ลักษณะนี้เป็นระบบไทย ๆ ที่เห็นกันอยู่ยังไม่ออกนอกระบบก็พบเห็นกันดาษดื่นอยู่แล้ว มีตัวอย่างเล่ากันว่าหัวหน้าแผนกใช้

ลูกน้องไปห่มพลาสติกบุรุษข้าราชการ เลยทำได้ในราคาแค่ 8 บาท ลูกน้องไปทำจ่ายจริง 10 บาท จึงมาทวงหัวหน้าอีก 2 บาท

หัวหน้าโกรธจัดว่าทาลงศักดิ์ศรี ไม่ให้เกียรติ ไม่รู้จักค่าที่สูง จึงจัดเวรให้อูยุดก ไม่ให้ไปอบรมสัมมนา ไม่ให้ลาพักผ่อนได้บ้าง

แค่ 2 บาท ชีวิตของข้าราชการคุณนี่จะแย่ไปยิ่งไหนอีก เธอจะถูกประเมินผลแบบไทยๆ อย่างไร?

เรื่องขึ้นครั่งกับสองชั้นก็เป็นเรื่องทะเลาะกันทุกปี คนใกล้ชิดหัวหน้าคิดทุกครั้ง คนทำงานมีผลต่อเจ้านายไม่ถึง 10% ระบบประเมินผลที่ไม่กล้าเอาผลงานดูกันจริงๆ จึงกลายเป็นการให้อำนาจผู้บังคับบัญชาเข้าไปจับแบบคิดๆ

เรื่องผู้นำก็เป็นเรื่องที่ลูกน้องเสียใจไม่ค่อยได้ เสพกับผู้นำเผด็จการสั่งการลูกเดียว หน่วยเหนือใหญ่สุดนโยบายเหนือเหตุผล หรือ ไม่ก็พบกับผู้นำแบบมีศิลปะรู้จักใช้คนอุปถัมภ์ จนต้องถวายชีวิตทำให้

หรือไม่ก็พบกับผู้นำแบบบริหารหรือ เรียกประชุมทุกสัปดาห์ให้ความคิดไปทั่วทิศทั่วแดน แต่เจ้านายไม่เอาดีอย่าง เอาแต่ตัวกูอย่างเดียว หรือไม่ก็พบแต่ผู้นำที่ปล่อยตามสบาย ใครอยากทำอะไรเชิญกันชวนกันมีลูกเดียว

ถ้าโชคดียังหนีอยู่กับผู้นำแบบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมรับฟังความคิดเห็นและตัดสินใจตามเสียงส่วนใหญ่ไม่ละเลยเสียงส่วนน้อย

การให้อำนาจสูงสุดแก่สภามหาวิทยาลัย นับเป็นเรื่องที่ผู้คนไม่ไว้วางใจ เพราะมักมีรูปการเป็นความเป็นจริงว่าอธิการบดีและคณะเป็นผู้คัดเลือกกรรมการสภามหาวิทยาลัย เมื่อสรรหาอธิการบดีใหม่สภามหาวิทยาลัยที่อธิการบดีเคยเลือกไว้ก็แต่งตั้งตัวเองใหม่ หมุนเวียนคอบแทนบุญคุณกันแบบไทยๆ

เมื่อมีการเลือกตั้งตัวแทนคณาจารย์ ข้าราชการก็มักมีการหาเสียงและ Block Vote แต่เรื่องทั้งหมดนี้จะถูกอธิบายทางวิชาการหรือหลักการว่าไม่เป็นจริง มหาวิทยาลัยที่มีประชุมคณบดีสรรหา

กรรมการสภามหาวิทยาลัย แต่แบบไทยๆ ก็ อธิการบดีเสนออะไรมีใครกล้าขัดบ้าง ถ้านายกสภามหาวิทยาลัยเสนออะไรมีใครขัดบ้าง มีตัวอย่างการแต่งตั้งหรือการให้คณบดีรับผิดชอบคณบดีหลายคนแล้ว

ผู้คนจึงกลัวกันว่าผู้บริหารกับสภามหาวิทยาลัยจะผูกขาดอำนาจให้พรรคพวก ดังที่มีผู้ใ้บางท่านเป็นนายกสภามหาวิทยาลัยอยู่หลาย คนหรือให้มหาวิทยาลัยเป็นเวทีหาผลประโยชน์ให้กับนักธุรกิจ

การบริหารการเงินแบบอุดหนุนทั่วไปเป็นก๊อกรวม ซึ่งมหาวิทยาลัยทั่วไปคิดตัวเลขกันว่าจะควรควรได้เพิ่ม 1.7 เท่า ข้าราชการสาย ข ค ควรได้ 1.5 เท่า เฉลี่ยมหาวิทยาลัยควรได้งบประมาณ และเงินเดือนเพิ่มขึ้น 1.6 เท่า หรือเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 40 ของฐานเงินเดือน แต่สำนักงานประมาณและรัฐบาลบอกว่าจะให้งบประมาณเท่าที่จ่ายได้ จึงเป็นประเด็นที่คลุมเครือมาตลอด

และภาวะวิกฤตเศรษฐกิจแบบนี้ รัฐมีบางท่านยังพูดในห้วงน้ำว่า "ตอนเศรษฐกิจเฟื่องฟูไม่ยอมออกนอกระบบ มาตอนนี้ย่ำแย่กันจะมากจะเงินเพิ่มใจจริง ๆ ใครจะมีเงินให้วะ" และด้วยมหาวิทยาลัยต้องชูชกนักรการเมืองในการของบประมาณในแต่ละปีมากขึ้น ทำให้มหาวิทยาลัยมีโอกาสเป็นทาสของนักรการเมือง เพราะต้องฟังฟังการของบประมาณไปโดยปริยาย

เรื่องมหาวิทยาลัยนอกระบบจะกลายเป็นเรื่องอำนาจและผลประโยชน์เฉพาะ "กลุ่มผู้บริหาร" และ "กลุ่มผู้ที่ยากขึ้นเป็นผู้บริหาร" หรือไม่ กลุ่มข้าราชการจะไม่ได้รับประโยชน์ นิสิตนักศึกษาและประชาชนคนยากคนจนจะเสียค่าใช้จ่ายทางการศึกษาสูงขึ้นจากค่าลงทะเบียนและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ หรือไม่

ซึ่งมหาวิทยาลัยพูดเสมอว่านิสิตนักศึกษาจะยังเสียค่าใช้จ่ายต่อหัวไม่เป็นจริง รัฐต้องลงทุนเงินจำนวนมาก ถึงไม่ออกนอกระบบก็ต้องขึ้นค่าหน่วยกิตอยู่แล้ว

แนวคิดนี้มี 2 แนวคิด แนวคิดหนึ่ง มองว่าการศึกษาคือต้นทุนหรือได้กำไร ดังที่มหาวิทยาลัยเอกชนทำอยู่ หรือมหาวิทยาลัยของรัฐเปิดปริญญาโท-เอก เสาร์-อาทิตย์ เก็บค่าหน่วยกิต 1,200 - 4,000 บาท ทำให้เลี้ยงตัวเองได้และอาจารย์สอนกันจนหน้าตั้ง คุ้มวิทยานิพนธ์เงินไม่มีเวลาทำวิจัยหรือเขียนบทความวิชาการซึ่งได้เงินน้อยกว่ามาก จึงกลายเป็นธุรกิจศึกษา

อีกแนวคิดหนึ่งมองว่าการศึกษาคือการลงทุนของรัฐเพื่อสร้างทุนทางสังคมหรือเป็นสวัสดิการให้กับประชาชน ดังนั้นมหาวิทยาลัยจะมาคิดแบบธุรกิจอ้อมๆ ไม่ได้ การออกนอกระบบจะนำไปสู่มหาวิทยาลัยที่เห็นแก่ตัว และวิ่งแข่งกันทำเงิน ลูกหลานจะเหลือโอกาสเรียนต่อมหาวิทยาลัยจะจัดให้มีคณาจารย์ที่ทุนการศึกษาไว้ในเพียงพอ และคงทนจนมีได้โอกาสสมัครงานต่อๆ ไป

บรรดาคนในมหาวิทยาลัยแห่งนี้กลุ่มผู้บริหารและคณะกรรมการออกวางพระราชบัญญัติต่างปิดประตูไม่ให้กิจการถกเถียงว่าควรออกหรือไม่ควรออก แต่รับฟังความคิดเห็นแค่เฉพาะข้าราชการมหาวิทยาลัยก่อนลกระบบข้าราชการจะเป็ยติดกับกับ

ทางรอดของมหาวิทยาลัย

เมื่อเดือนพฤศจิกายนที่ผ่านมา ได้มีการประชุมทางวิชาการประจำปีของที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย โดยตั้งหัวข้อการประชุมไว้ว่า "มหาวิทยาลัยกับทางรอดของแผ่นดิน"

ถือกันว่า บทบาทหนึ่ง ซึ่งปัจจุบันได้ทำหน้าที่หัวหน้าแก่นหลักเพื่อการปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบนั้นคือ ท่านอาจารย์วิจิตร ศรีสอ้าน ท่านได้กล่าวไว้ตอนหนึ่งว่า "เนื้อหาสาระแก่นสารไม่ออกมาสวนทางกับหัวข้อการประชุม กลายเป็นแผ่นดินกับทางรอดของมหาวิทยาลัย"

ปรากฏว่า เนื้อหาสาระแก่นสารนั้นกลุ่มพอจะสรุปว่า เป็นไปตามที่ท่านว่าไว้จริง ๆ

นักวิชาการหลายๆ ท่านได้ให้ความเห็นในทำนองที่ว่า จริงๆ แล้วในระบบของมหาวิทยาลัยมีคนเก่ง มีผู้รู้อยู่มากมาย แต่ด้วยระบบ โครงสร้าง การ

บริหารงบประมาณ มีความพร่อง เหยื่อให้ศึกษาของบุคลากร ไม่สามารถสำแดงผลได้เต็มที่ เหยื่อให้ ความสวดยของปณิธาน ความคาดหวัง และพันธกิจขององค์กรไม่ค่อยสัมฤทธิ์ผล แถมได้มีการพูดถึงกลไกการประกันคุณภาพการศึกษา และการนำดัชนีชี้วัดและชี้วัด ความสำเร็จมาผูกพันในวงวันแห่งวิฤกษ์ที่ไม่รู้จะหาทางออกได้อย่างไร

ข้อสรุปที่น่าจะเด่นชัดของสัมมนา นี้ น่าจะอยู่ที่ น่าจะให้แผ่นดินรอตคองท่าใหม่มหาวิทยาลัยรอตก่อน เพราะถ้าไม่ปฏิรูปมหาวิทยาลัยรอต มหาวิทยาลัยซึ่งสังคมคาดหวังให้เป็นมันสมองของชาติ อีกทั้งฝากการสร้างอนาคตของชาติไว้ ก็ถือได้ว่าบ่พอควรต้องพันถึงที่แผ่นดินมอบหมายให้

ถามว่า ในพันธกิจที่เต็มไปด้วยเกียรติยศและศักดิ์ศรีที่แผ่นดินมอบหมายให้แก่มหาวิทยาลัยนี้ ขามมหาวิทยาลัยตระหนักหรือไม่ว่ามีอันใหญ่ และเป็นความคาดหวังที่แผ่นดินฝากฝังไว้ไว้อย่างทุ่มสุดตัว

ในสถานะเช่นนี้ ถ้าจะเปรียบกับการทำศึกสงคราม แล้ว ฝากความหวังไว้กับกองทัพที่ออกไปสู้รบปกป้องบ้านเมืองจากศัตรูที่มารุกราน ไม่ว่าละลือซัดจัดกัดของกองทัพ ไม่ว่าจะป็นตัวระบบ โครงสร้าง การบริหาร หรืองบประมาณ กองทัพจะตั้งวิเคราะหึในขีดจำกัดเหล่านั้นได้ต้องแท้ แล้วสังเคราะห์ออกมาให้เป็นรูปธรรม เพื่อนำไปปฏิบัติปรับเปลี่ยนให้กองทัพมีประสิทธิภาพภายใต้ขีดจำกัดค่าแห่งๆ

นั่นคือ พยายามสร้างความเป็นต่อ ภายใต้สภาวะที่บีบคั้นการปรับตงรนี้ไม่ได้ประกันว่าจะชนะสงคราม นี่เป็นเพียงการเสริมสร้างความเป็นต่อเมื่อเทียบกับสมรณะแห่งของตัวเอง แค่นั้นเอง เพราะชนะสงครามคือเป้าหมายสุดท้ายของกองทัพ

ในภาวะเช่นนี้ถ้าไม่ชนะก็คือพินาศ นั่นคือเสียแผ่นดิน นี่ก็ถึงที่ขามมหาวิทยาลัยไม่ได้คิดยาวไปถึงจุดนี้

เมื่อมหาวิทยาลัยไม่สามารถบรรลุพันธกิจที่แผ่นดินมอบหมายนั้น ก็เปรียบได้กับการที่กองทัพแพ้สงครามและต้องเสียแผ่นดิน การไม่บรรลุพันธกิจของมหาวิทยาลัยนี้ได้ส่งผลให้ภาพ มองของสังคมที่ป็นอยู่ในปัจจุบันได้คลดค่าลงเรื่อยๆ ไม่ว่าจะวิเคราะห์ทางด้านใด

ในการที่ประเทศไทยมีผลการเติบโตของเศรษฐกิจ โทษฐานถึงเอกชนไทยต่างชาติ ฯลฯ ก็ไม่ป็นประโยชน์ เพราะเราหันมาถือยึดถือมันสมองของสังคม เพราะเราคือ ผู้สร้างอนาคตของสังคม ถ้าเราเฉื่อยและ ปรับตัวไม่ทันคือความเปลี่ยนแปลงของโลก คอบสนองไม่ทันคือพลวัตรของความเปลี่ยนแปลงที่เปล่งที่เร็วและเร็ววิงขึ้นในอนาคตด้วยอัตราเร่ง เราเองจะทยอยล้มควายไป

มหาวิทยาลัยเองต้องสรุปตัวเองให้ชัดเจน มองให้เห็นจุดด่างดำ ที่นับถือน่ากลัวที่ทาให้พันธกิจไม่บรรลุเป้าหมาย

โลกทุกวันนี้เหมือนอยู่ในภาวะสงคราม แต่ขามมหาวิทยาลัยยังกระทำประหนึ่งกองทหารประจำการยามสงบ ที่อยู่บนที่ระเบิดบนและวิจัย

การปรับปรุงปฏิรูปจะเป็นสิ่งที่อยากและเต็มไปด้วยกระแสต่อต้าน ครบได้ที่ทุกคนไม่ตระหนักว่านี่คือ สภาวะสงคราม ไม่ตระหนักว่านี่ส่งผลถึงความอยู่รอดของแผ่นดิน เพราะทุกคนพึ่งพอใจกับความสะดวกสบายที่ได้รับมาขามขามงานจนอนเนื่อง และสายตายได้มองสั้นเข้าสั้นเข้าจนเห็นในข้ออยู่รอดคอบตาของตัวเองแค่นั้นเอง

ถ้าขามมหาวิทยาลัยจะหาทางรอดให้แผ่นดินตั้งง่าตัวเองให้อยู่รอดและเป็นที่ยอมรับของแผ่นดินได้อย่างจริงจัง เหมือนการรอดเสาอูกรบ ไม่ใช่รักษาดูเองให้อยู่รอดไปได้นานๆ แล้วบอกขามมหาวิทยาลัยประองเกล้าว่ารอดได้ ผลผลิตที่คิดได้

ยังไม่พอครับ ในสถานการณ์ปัจจุบัน การดำเนินการเพื่อเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐหรือการออกนอกระบบ จริงๆ แล้วยังเป็นเรื่องเล็กน้อยมาก กระแสต่อต้านต่างๆ ที่มีอยู่มาก ในเรื่องนี้ไม่ได้สะท้อนอะไรมาถกถาการเปิดแยกจุดอ่อนของตัวเองว่า เราขาดศักยภาพในการปรับตัวจริง และกระป็นมันสมองของสังคมไม่ได้จริง

และถ้ามหาวิทยาลัยถึงขาดศักยภาพในการปฏิรูปได้มอ ก็คงยกไฟไปมั่งว่าการปฏิรูปการศึกษาที่ระบบจะสำร่อ

แต่ถ้ามองเป็นบทพิสูจน์นี้ คงบ่ล้มเหลวของพันธกิจการจัดกรอุดมศึกษาของชาติกับชัดเจน ทั้งนี้ไม่ว่าเราจะมิบุคคลกรเก่งๆ ในมหาวิทยาลัยเดินกันเต็มเมืองท่าไว้ก็ตาม หรือหลาย ๆ ท่านได้พยายามหันมาที่อย่างคิดแล้วก็ตาม หรือจะกล่าวอ้างว่ากรมทางบางในมหาวิทยาลัยนับว่าเสียสละแล้วก็ตาม

ความล้มเหลวในการปฏิบัติพันธกิจของชาตินี้ได้สะท้อนต่อไปว่าเกิดปัญหาใหม่จึงโครงสร้างการบริหารจัดการ และวัฒนธรรมองค์กรที่อ่อนแอองมมา จนลดทอนเดิมไปด้วยแรงเฉื่อย การแก้ไขจะไม่สามารถกระทำแบบประมุ่ดตรงนั้นแต่ตรงที่ที่ทั้งนี้จะต้องมีการปฏิรูปมหาวิทยาลัยทั้งขวงรัฐทั้งระบบ โดยมีเป้าหมายที่ทาให้องค์กรแข่งแกร่งขึ้นและปฏิบัติพันธกิจ(เป็นมันสมองของชาติและสร้างอนาคตของชาติ) ไม่ใช่แค่ระบบการผลิผลิตคิดและกระบวนกรวิจัยองค์ความรู้ใหม่) ได้ก่อกรมีประสิทธิภาพ

ภายใต้ความบีบคั้นของระบบงบประมาณผนวกกับการกิจของชาติในการปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบ ตาม พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ และการแข่งขันที่มีอยู่สูงทั้งภายในและจากภายนอกประเทศ การออกนอกระบบอาจจะไม่ใช่ทางที่หาหน่อมแต่ถ้าไม่ใช่ทางเลือกแล้วทางเลือกอื่นคืออะไร

สังคมมหาวิทยาลัยที่เป็นมันสมองของประเทศ คงจะต้องรีบหาคำตอบและรีบดำเนินการ อย่าให้ขามมองว่าเรากำลังกลายเป็น "คาฝากของแผ่นดิน"

ดร.ดำรง สีนานุรักษ์
มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ข้ออาทนะ 3

ทั้งๆ ที่ประชากรกว่า 80% ไม่เห็นด้วย แต่ก็ไม่ชัดเจนว่าชีวิตจะเป็นอย่างไร และหาจะคัดค้านอย่างไร เพราะไฟยังไม่มกกันและขาดศัน

แต่วิฤกษ์นี้กำลังรอการปะทะและเริ่มมีการจัดตั้งกลุ่มอย่างไม่เป็นทางการมาคัดค้านหาระบบให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้ โดยไม่ต้องออกนอกระบบ แต่น่าเอาจุดอ่อนมาปรับโครงสร้างระบบ ระเบียน งบไปให้ดีขึ้น และถ้าจะเป็นต้องออกนอกระบบพวกเขาขอให้มี ๒ ระบบควบคู่กัน คือเป็นข้าราชการและพนักงานในกำกับของรัฐ

ขณะที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าฯ วิทยาลัยธน. เทคโนโลยีสุรนารี ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ไม่ได้แสดงให้เห็นว่าการออกนอกระบบคือการปรับปรุงประสิทธิภาพในระบบอย่างไร จึงไม่มีตัวอย่างมหาวิทยาลัยนอกระบบที่ดีให้ประชากรเชื่อมั่นได้ จึงมีการโจมตีกันว่า อำนาจบริหารและผลประโยชน์ยังอยู่ในกลุ่มผู้ผลิตสินการออกนอกระบบ

หลักการและเหตุผลต่างๆ ที่อ้างว่าจะมีอิสระขึ้น ประสิทธิภาพดีขึ้น ประชาชนได้ประโยชน์มากขึ้น คุณภาพการศึกษาดีขึ้น นิสิตศึกษาดีขึ้น เป็นเพียงปากที่ว่างเปล่า

โครงสร้างและบริบทวัฒนธรรมไทยในมหาวิทยาลัยยังไม่เห็นว่าจะบริหารวิชาการ บุคคลกรเงิน ด้กว่าอย่างชัดเจนอย่างไร

โดยสรุปประชากรในมหาวิทยาลัยโดยเฉพาะแกนนำฝ่ายที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยคงต้องแยกแยะประเด็นต่างๆ โดยมีข้อมูลหลักฐานรองรับให้ชัดเจน เพื่อให้ประชากรในมหาวิทยาลัยได้มีความเหตุผลและความจำเป็น จากนั้นจึงทำประช่าพิจารณาที่รับฟังความคิดเห็นกันจริงๆ ไม่ใช่อ่านเอาผู้บริหารตัดสินใจตามใจชอบเหมือนเรื่องอื่นๆ

ที่สำคัญขามมหาวิทยาลัยและคณะผู้บริหารต้องแสดงจุดยืนที่ชัดเจนว่าในสมัยแรกจะไม่กลับมามีอำนาจเหมือนมหาวิทยาลัยออกนอกระบบได้แม้จะถ้าหากเกิดลาคามผิดพลาคและผลเสียขามขามแก่ประชาชน นิสิตนักศึกษา ข้าราชการกรมหาวิทยาลัยโดยส่วนรวมและมีกรประเมินผลโดยสขตบั้นที่ป็นที่เชื่อถือแล้ว ผู้ออกนโยบายและกฎหมยควรรับผิดชอบความเสียหายที่เกิดขึ้น

แต่ถ้เกิดผลดีจริง ๆ ขอให้ได้รับรางวัลที่ดีตอบแทน

ที่มา : หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน